

20.95x32.63	1/4	30 עמוד	פורבס Forbes	31/03/2024	89880956-3
מכללת הדסה - 82040					

מחזור 2024

UNDER 30

הם צעירים, מבטיחים ומשפיעים - ומאז 7 באוקטובר הוכיחו שהם גם יודעים להילחם על עתיד המדינה

THE LIST • 30 UNDER 30

סולימאן מסודה. ברקע "רקפת בוכיה", שרון פוליאקין (2011)

סולימאן מסוודה

גיל: 28 • כתב מדיני, תאגיד השידור כאן

"מניעה אותי הידיעה שיש כאן הזדמנות לכל אחד. לא משנה איפה הוא נולד"

שום מכשול לא עצר את סולימאן מסוודה בדרכו מהשכונה במזרח ירושלים לכיסא הכתב המדיני של תאגיד השידור כאן. לא העובדה שעד גיל 20 לא ידע לחבר משפט אחד בעברית, לא קריאות הבוגד והמשת"פ שהוא סופג על בסיס יומיומי - ואפילו לא האיומים ברצח

”זווית ראייה קצת שונה מהמיינסטרים”. סולימאן מסוודה

האזורי בירושלים. בתוך זמן קצר קודם לתפקיד הכתב לענייני המפלגות הערביות ולמגיש בערוץ, ולפני כשנה רשם ציון דרך נוסף במסלול ההתקדמות המהיר, כשמונה לתפקיד הכתב המדיני של כאן חדשות. מניסיון העבר אפשר להעריך שזו לא התחנה האחרונה בקריירה המבטיחה שלו.

”כשמונתי לכתב המדיני לפני פחות משנה, עוד לא ידעתי שקיבלתי את ההזדמנות לסקר את אחת המלחמות הכי דרמטיות בתולדות ישראל”, אומר מסוודה, ”זה קורה כשרק לפני שמונה שנים לא דיברתי כמעט מילה בעברית. ברמה המקצועית, אני זוכה לסקר את אחד האירועים הכי דרמטיים בתולדות המדינה. ברמה האישית, המלחמה הזו גרמה לי לשינוי עמוק בתפיסה שלי בכל תחום אפשרי”.

כתב המדיני של הערוץ אחראי מסוודה על סיקור הפן המדיני של המלחמה ומכסה את כל מה שנגזר מכך - מלשכת ראש הממשלה והממשלה, דרך הקבינט, ועד ליחסי החוץ של ישראל ומדינות העולם. ”כל יום אני קם מוקדם ליומן הבוקר ברשת ב', והולך לישון בשעות הקטנות של הלילה בידיעה שמשוהו יכול לקרות בכל רגע ושצריך להיות מעורב כל הזמן”, הוא מתאר את שגרת החיים העמוסה במסגרת התפקיד. ”המטרה שלי היא להבין את מה שקורה, מה משמעות המלחמה על העתיד שלנו, לדווח את המציאות כפי שהיא לצופים, לעיתים תוך מתן זווית ראייה קצת שונה מהמיינסטרים - ותוך כדי גם ללמוד איך המלחמה הזאת משפיעה עליי באופן אישי”.

כמו כולם, אירועי 7 באוקטובר השפיעו גם עליו באופן אישי. אך הפוזיציה המרכזית בה הוא מחזיק, תפקיד בכיר בגוף תקשורת

שהלחשוב על שינוי חד וקיצוני כל כך במסלול חיים של בחור צעיר, רק בעשור השלישי לחייו, כמו המפנה הדרמטי שניצב במרכז סיפור חייו של סולימאן מסוודה. הוא גדל במזרח ירושלים למשפחה מוסלמית אדוקה (”עלינו לרגל למכה שלוש פעמים”), התחנך בבית ספר דתי (”בתקופה שלי לימודי עברית לא היו פופולאריים”) והיה מנותק לחלוטין מהשכנים היהודים בעיר (”חינו בבועה. לא היתה כל אינטראקציה”). היום אתם מכירים את הצעיר הזה ככתב המדיני של תאגיד השידור הישראלי ”כאן” - והוא רק בן 28. הטוויסט בחייו, זה שהסיט את מסלול חייו לשורה הראשונה של התקשורת הישראלית, מדהים עוד יותר בהתחשב בעובדה שלאורך רוב חייו - עד לפני 8 שנים, כשהיה בן 20 - כתב הטלוויזיה הרהוט שמספק מדי יום פרשנויות ודיווחים בעברית קולחת, ידע רק כמה מילים ספורות בעברית. ”ידעתי רק את המילים הכי בסיסיות. 'ערב טוב', 'בוקר טוב', כמה מילים פה ושם”, מספר מסוודה בחיך מבויש. ”בעצם עד גיל 20 לא ידעתי לחבר משפט אחד שלם בעברית”.

”נכנסתי לחרדות”

השינוי התרחש בתוך שנים בודדות. מסוודה מתחיל לימודי חשבונאות באוניברסיטת בירזית בפאתי ראמלה, ומשלים שנתיים של לימודים במסלול הבטוח לתואר הנכסף - רואה חשבון. אבל אז הוא מחליט על שינוי כיוון, וגמלת בליבו החלטה לעבור ללמוד במוסד אקדמי ישראלי וללמוד עברית.

”בתי הספר במזרח ירושלים לא לימדו עברית. המסלול לאוניברסיטה פלסטינית היה הגיוני”, הוא מספר על תחילת הדרך ב”לימודי החשבונאות המשעממים”, כהגדרתו. ”עברתי כמלאצד במלון מצודת דוד בירושלים כדי לממן את הלימודים. ההבנה שאני נבכיה נחתה עליי כשריברתי עם המלצרים הערבים במלון והבנתי שכולם בוגרי אוניברסיטאות ערביות, בלי עברית וכלי אופק. נכנסתי לחרדות”, הוא מודה. ”אז החלטתי לעזוב את הלימודים וללכת לעבוד מתוך הבנה שללמוד בלי לדעת עברית זה חסר ערך”. לאחר ששמע מחבר לעבודה במלון על אפשרויות ללמוד עברית

ולהשתלב באקדמיה הישראלית, נרשם לתוכנית אינטנסיבית ללימודי עברית במכללת הרסה, שפתחו בפניו את הדלת ללימודי תואר ראשון בפוליטיקה ותקשורת. ”השקעתי את כל כולי בלימוד עברית. בשבילי זה היה גלגל הצלה. קרב הישרדות של ממש על החיים שלי”, הוא מתאר, ”אם לא הייתי לומד את השפה, הייתי היום אבוד”.

בין לימודי העברית והתואר בתקשורת, התקבל מסוודה לעבודה בתאגיד השידור 'כאן' בתור מפק רדיו במשרת סטודנט. משם התקדם לרסק הערבים בערוץ החדשות ומונה לכתב

”למדתי לא לקחת ללב. הרי אלה שקוראים לי בוגד הם אותם אנשים כושלים שלא הצליחו, שלא רוצים לראות כאן חיים טובים יותר. זה לא מזיז לי וזה לא התפקיד שלי להסביר להם את הברור מאלין”

17.27x22.67	4/4	עמוד 34	Forbes	31/03/2024	89880959-6
מכללת הדסה - 82040					

סבא שלי לפני שנפטר - מקבלים תגובות כל הזמן". אני מניח שהיום, בגלל המלחמה ולאור התפקוד הבכיר שלך בתאגיד - עוצמת התגובות, הנאצות והאיומים, אינטנסיבית פי כמה.

"הרבה יותר אינטנסיבי. כמו מה שחוויתי במהלך 'שומר חומות' רק על סטראידיים. גם האינטנסיביות של העבודה התעצמה. מהשבעה באוקטובר אני יותר בפרונט, בסייקל תמידי של עבודה. שומעים אותך בבוקר, רואים אותך בערב, ובין לבין קוראים בדיגיטל. בנוסף, הכתבת המדינית הבכירה של הערוץ, גילי בהן, יצאה לחופשת לידה - כך שהרבה יותר עומס נופל עלי ויצא שאני בפרונט כל הזמן.

"מאז השבעה באוקטובר אני מרגיש שאני רץ מרתון של 100 מטר. ובכוונה אני לא עוצר לשנייה ולא לוקח רגע לעכל את הכל, כי אני יודע שאני אשקע בתוך זה. לכן אני דואג להיות בעשייה כל הזמן".

ומה הלאה? מה השלב הבא? "כשהתחלתי לעבוד בתאגיד לא ידעתי לאן זה יוביל אותי אבל ידעתי מהיום הראשון דבר אחד - שאני לא רוצה להיות ערבי שמסקר ערבים. זה לא בשבילי. ידעתי שברגע שאני מרגיש שמייעדים אותי להיות כתב ערבים - אני אעזוב את המקצוע. הסתכלתי מסביב וראיתי, שכל הכתבים הערבים בתקשורת הישראלית הם או כתב לענייני ערבים או כתב לענייני פלסטינים או כתב לענייני העולם הערבי - וזה ביאס אותי. תסכל אותי ממש.

למה שערבי לא יהיה כתב מטרה או כתב לענייני סביבה? אדם שאני מאוד מעריך אמר לי פעם 'אתה צריך להיות עיתונאי שהוא במקרה ערבי, ולא ערבי שהוא במקרה עיתונאי', זו אמירה שהולכת איתי עד היום.

"זה מה שבאמת רוחף אותי קדימה. הרי בסוף אני נמצא בתפקיד הזה לא בגלל הכסף. המשכורת לא טובה. זאת עבודה קשה, מסביב לשעון, 24/7. אתה מדבר כל היום עם אנשים ש-90% ממה שהם אומרים לך זה ספינים ושקרים. אתה מגלה שהאנשים שאתה לכאורה בקשר טוב איתם, משקרים לך - וזה מבאס. אבל מה שמניע אותי בסוף זו אותה ידיעה, שכש'גנה' או 'משה' או 'אחמד', יפתחו חדרות ויראו על המסך את הילד ממזרח ירושלים, שלא ידע עד לפני כמה שנים עברית, שואל שאלות נוקבות את ראש הממשלה ומדווח על הרברים הכי חשובים במדינה - הם יראו שאפשר אחרת. שיש פה הזדמנות לכל ילד, לא משנה איפה הוא נולד ומאיפה הוא בא."

"רק לפני כמה שבועות הייתי בירושלים, ניגש אלי בחור ערבי, חיבק אותי ואמר לי בהתרגשות שהוא וכל המשפחה שלו רואים אותי וכולם מאוד גאים. מצד שני בזמן 'שומר חומות' כשסיקרת את המהומות בשער שכם, צעקו לי שזו בושא שאני עובד בערוץ ישראלי"

מוביל, יחד עם הרקע המיוחד שממנו הוא בא - הופכים את הכל לאינטנסיבי יותר והרבה יותר אישי. כשנשאל לגבי התגובות בבית ומהסביבה הקרובה לעבודה שלו ככתב מדיני בתאגיד שידור המזוהה כל כך עם הישראליות, הוא עונה שהן מאוד מגוונות. "זה נע בין פירגון וגאווה גדולה לבין תמיהה של מה אני עושה שם בכלל. מצד אחד מסתכלים עלי כעל מודל לחיקוי, דוגמה לכך שהכל אפשרי, ומהצד השני יש תגובות פחות מפרגנות". בהמשך יספר על תגובות קיצוניות יותר, אפילו מחברי ילדות ושכנים שהיו פעם קרובים. על קריאות וכינויי גנאי כמו 'בוגד' ו'משת'פ'. "יש הרבה תגובות כאלה. אבל למדתי לא לקחת ללב. הרי אלה שקוראים לי בוגד, הם אותם אנשים כושלים שלא הצליחו, שלא רוצים לראות כאן חיים טובים יותר. זה לא מזיז לי וזה לא התפקיד שלי להסביר להם את הברור מאליו - שיש הבדל תהומי בין עבודה כעיתונאי לבין עבודה כסוכן שב"כ".

דיסונס אישי

חשוב לו להרגיש שבדיוק כמו בכל חברה אחרת, גם בחברה הערבית יש ספקטרום מגוון מאוד של אנשים, ובהתאם לכך גם הפידבק שהוא מקבל. "רק לפני כמה שבועות הייתי בירושלים, ניגש אלי בחור ערבי, חיבק אותי ואמר לי בהתרגשות שהוא וכל המשפחה שלו רואים אותי ושכולם מאוד גאים. מצד שני, בזמן 'שומר חומות' כשסיקרת את המהומות בשער שכם, צעקו לי שזו בושא שאני עובד בערוץ ישראלי. "זה קורה אגב גם בשגרה, לא רק בזמן מלחמה או מבצע צבאי - וגם זה בסדר. למדתי שיש מגוון גדול של תגובות וגם למדתי לסנן את התגובות הקשות. אבל בסוף אני בן אדם, והדברים כן מחלחלים פנימה ויש דברים שאתה פשוט לא יכול לסנן - כמו איומים ברצח. קיבלתי לא מעט כאלה ואני עדיין מקבל".

ממש איומים ברצח? ישירות בפנים?

"גם. בפנים לא קיבלתי המון זמן, כי אני או באולפן או בבית. בדרך כלל אני מקבל איומים ברצח ברשתות החברתיות. אבל למדתי לסנן ולהחליק. להמשיך בעבודה. הדיסוננס האישי שלי כרגע נע בין ההצלחה האישית שלי לבין עד כמה זה משפיע לרעה על המשפחה שלי".

וזה משפיע על המשפחה? "אין ספק שהיה קל יותר למשפחה אם לא הייתי בוחר במסלול החיים הזה. אני לא הבנתי את זה עד שלא ראיתי עד כמה זה עמוק. תראה, בחברה הערבית רואים המון חרשות. מתעניינים בכל מילה. כל דיווח שאני נותן בעברית מתורגם בתוך שעה לערבית ורץ בכל הרשתות. אז מן הסתם המשפחה הקרובה שלי - אם זה אבא שלי, דודים שלי, גם

"אני מקבל איומים ברצח ברשתות החברתיות. אבל למדתי לסנן ולהחליק. להמשיך בעבודה. הדיסוננס האישי שלי כרגע נע בין ההצלחה האישית שלי לבין עד כמה זה משפיע לרעה על המשפחה שלי"